

Wafurahia serikali kufunga machinjio ya punda

Na Friday Simbaya, IRINGA

BAADHI ya wananchi na wadau wa sekta ya mifugo wilayani Iringa, wameipongeza serikali kwa kufunga biashara ya punda pamoja na machinjio yake ambayo ilikuwa inafanywa na wawekezaji kutoka nchini China waliotegemea wanyama hao kutoka katika maeneo mbalimbali ya nchi na kusababisha kuongezeka kwa wizi wa wanyamakazi hao.

Wakizungumza kwa nyakati tofauti, walisema kuwapo kwa viwanda vya kuchinja punda kulisababisha kuongezeka kwa wizi wa punda katika maeneo mbalimbali nchini na kuhatarisha usalama wa wanyama hao.

Walisema uwapo wa viwanda hivyo vya kuchakata ngozi ya punda nchini unaaminika kuchangia wizi wa punda na kuzitia shakari familia zinazowategemea wanyama hao kwa shughuli za usafirishaji, kilimo, za nyumbani na pato la kila siku.

Rodha Mwangosi, mkazi wa Kijiji cha Migoli, wilayani Iringa ameipongeza serikali kwa kufunga machinjio zote za punda nchini kwa kuwa zilichochea wizi wa punda katika kijiji chao. Alijengeza kuwa amekuwa mmoja wa waathirika wa biashara hiyo, kwa kuwa aliibiwa punda wawili kati ya wanenokutoka anamilliki awali. Redenta Mgungile, mkazi wa Kijiji cha Mteria, alisema serikali imesikia kilio chao na baada ya

kusitisha biashara hiyo ya punda sasa watazaliana kwa wingi kwa kuwa hawataibwa tena.

Mgungile aliongeza kuwa kuwapo kwa viwanda hivyo, kulfongeza mzigo wa kuwalinda punda kwa vile walikuwa wanazimika kuwalipa wafanyakazi kati ya Sh. 30,000 hadi Sh. 40,000 kwa kuhofia wezi huo.

Naye Mratibu wa Mradi wa Ustawi wa mnyamakazi punda toka Inades Formation Tanzania, Fortunata Tarimo, alisema punda ana mchango mkubwa kwa ustawi wa familia za wafugaji na wakulima wadogo kwa kuwa wanatumika kwa shughuli mbalimbali za kijamii na kinamama ndiyo wanufaika wakubwa.

Pia alisema kuwa kuwapo kwa

punda katika jamii kutasaidia kampeni ya kumtua mama ndoo kichwani kwa kurwa wanawake ambaao mara nyingi hufanya kazi ya kuchota maji wanayapata kutoka katika umbali mrefu.

Alisema kumekuwapo na malalamiko kutoka jamii mbalimbali ya uwapo wa viwanda vya kuchakata mazao ya punda na ukiukwaji wa masharti ya mkatiba pamoja na kanuni za ustawi wa wanyama.

"Kuibiwa punda ni kupoteza rasilimali kubwa ambayo kwasasa a ni ngumu kupatikana kiura hisi kwa mtu mwenye kipato kdogo baada ya gharama za punda kuongezeka na kufikia wastani wa Sh. 250,000 kwa punda mmoja alisema.

Hofu yatanda kuibuka wizi wa ng'ombe maksai

Na Shaban Njia, KAHALA

WAKAZI WA KIJU cha Kangeme, hal masiani ya Ubetu miskuu shirikishii, serikali kuingilia kati ya dhubi wizi wa mifugo wakati wa usiku.

Wit hao ni wa ng'ombe ana ya maksai watasiomua kwa apili ya kilimo cha kila-adhara dibwano parishi na menseada.

Hayo walijaheshesha mwisho kuuze mwaka 2021 kwemwe mikutano wa had hara wa Mbunge wa Jimbo la Ubetu, Emmanuel Cherchani, aliyekarwa ameembue ana ni walau wa idara wa hajimashauri hiyo ulokulu na lengo la kinsukiliza na kujitaa kero mdsalimbali za wananchi kusika kijiji cha Kangeme, Kata ya Ulowa.

Alisoma wa walazi wa kijiji cha Kangeme, Lameck Lyanga, alisema kubuka kwa wimbi la wizi wa ng'ombe hutsan wanazoumka katika kilimo (maksai) nyakati za usiku kumenzia bohu kwa usalama wa wafugaji na mali zao.

"Ng'ombe ID wamepotea katika mazingira ya kutarishaa na impala sasa hukuma hama zoore zilizochukulwa, nizozomba serikali itusaidie kumsomeza wimbi hili ambalo linamurudisha nyuma kwenye shughulizeti za kilimo," alisema Lyanga.

Naye Martamu Masunga, alisema ijuu maa iliyopita ng'ombe wake waridi waliboro na amejarihi kuhamilia kwa viongozi wa serikali za mitaa, takini hajipata msaidia wawote impaka hivi sasa na kujombe serikali kuingilia kati kumsaidia ili apate baki yake.

Alisema yege ni injanee na alikemia akiswatumia ng'ombe hao kwenye shughulizeti za kilimo, na kwamba ana bohu kwa muhimu huu wa kilimo uzalishaji wake utashuka kimokana na kujosa nguvu kazi aliyokuwa anaitumia.

Kwa upande wake, Mwenyekiti wa Kijiji cha Kangeme, Sidihi Mang'anya, alikui kawapo kua wizi wa mifugo na kudzi uwepo wa msaidia katika kata hiyo umachangia wizi wa mifugo na amezurihisa kikundi cha ulimi wa jadi (bungisungu), takini mwitikio wa wananchi kujirokeza kushiriki katika shughulizeti za ulimi ni mdogo.

Vile vile, alisema suala la wizi lime-kirwa tikkijoleza mara lova mara na wanekuwa wakifutatilia, takini ni vigumu kuwabaini wahalifu na kuwaombia wananchi kuendelesa kutoa taarifa za siri kwa vyombo vya ulimi na usalama ili kuwachukulzia hatua kali za kisheria wale wataksobirika.

Mburunge Chereheni, aliyawataki viongozi wa vijiji kuhusuha vikundi vya ulimi shirikishii ili kudhibiti na kutokeze matukio ya wizi wa mifugo ambao umeshamiri katika kijiji hicho unaotajwa kuruudisha nyuma mienedeleo ya wafugaji.

Cherehani alisistiza, suala la ulimi ni la kila raha na kila mwananchi anatakwa kutoa taarifa za wahalifu katika vyombo vya ulimi na usalama.

Alisema wezi wa ng'ombe hawarokaji ya kata ya Ulowa, wengene ni watoto wa wafugaji na kujaka wasiwaliche iwa kuwa viendo hiyo havivumiliki katika jumili.

Kadhalika alisema, azawasihana na Mianu ya Polisi Wilaya ya kapolisi Ubetu, ili kujamshinda njemsi wa kituo cha polisi katoa hiyo kuinmarisha usalama.